

Richard Wurmbrand en uredd kjempe

BJØRN BRØYMER

Pastor Richard Wurmbrand er blitt en av det 20. århundres kristne martyrer. Den eksil-rumenske lutherske presten ble en Paulus-skikkelse, kompromissløs i sin kamp for trosfrihet i de kommunistiske land og en av de mennesker som først sørget for å dokumentere at millioner av kristne ble forfulgt i den kommunistiske verden.

Han er rumensk og bosatt i USA. Men han har norsk pass og tilhører på mange vis Norge. Jøden og ateisten Richard Wurmbrand kom til kristen tro og ble døpt av den norske pastor Magne Solheim. Før krigen ble han ordinert til

prest i den lutherske kirke i Romania. Richard Wurmbrand overlevet tysk okkupasjon og jødeforfølgelser. Så kom den røde armé og Romania ble en sovjetisk vasallstat.

Folk flest ble tvunget til å bøye seg for de nye rumenske makthavere. Men Richard Wurmbrand og hans hustru Sabina nektet – kristendom og kommunisme kan ikke forenes.

Han visste hva som ventet ham. I tilsammen 14 år satt Richard Wurmbrand i rumenske fengsler. Tre år av dem måtte han tilbringe i enecelle, 30 meter under jorden. Pastor Wurmbrand ble utsatt for tortur, både fysisk og psykisk. Hans kropp bærer fremdeles merker etter slag og glød-

ende stenger som det rumenske hemmelige politi brukte i forhør. Hans hustru Sabina ble sendt til slaveleir ved Donau, der hun måtte bli i tre år.

Myndighetene skiftet taktikk, de tilbød Wurmbrand frihet, biskopstilling – bare han ville samarbeide med dem. Men Wurmbrand sa nei.

Hans skjebne ble kjent av noen få i vest. En av hans venner, den eksil-rumenske Anutza Moise i Oslo, kjempet for å få løskjøpt Wurmbrand, hans kone og sønn. Hebrew Christian Alliance og Den norske Israelsmisjon punget ut med 50 000 kroner. 6. desember 1965 kunne Wurmbrand og hans familie forlate Roma-

nia. Deres første oppholdssted var Norge.

De kommunistiske myndighetene visste at Wurmbrand ikke ville ha muligheter til å leve lenge. Han var sterkt medtatt etter 14 års fangenskap og tortur. Men Wurmbrand fikk klar advarsel da han forlot Bucuresti: «Du kan preke kristendom så meget du vil. Men hvis du sier ett eneste ord om det som er skjedd med deg her i Romania, vil vi enten ødelegge deg moralsk, ved å sette ut rykter om deg, eller vi vil bortføre deg eller ta deg av dage.»

Presten lot seg imidlertid ikke skremme. De rumenske myndigheter satte alt inn på å gjennomføre sine trusler. De klarte da også å

bidra med sitt til å sverte presten. I vest ble han også møtt med skepsis og kulde. Men ikke av alle. Da han oppsøkte den amerikanske lutherske kirken i Oslo, fikk han prekestolen og da han møtte en liten gruppe nordmenn med biskop Monrad Norderval i spissen i en leilighet i Oslo, endte møtet med at Misjon bak Jernteppet ble stiftet.

Richard Wurmbrand reiste rundt i Norges land og berettet om kristenforfølgelsene og manet til at det ble reist en folkeopinion mot dem og at det ble smuglet kristen litteratur og penger til de forfulgte i øst. Biskop Johannes Smedmo nektet ham å tale i Oslo Domkirke, som flere av

hans etterfølgere gjorde siden. Men biskop Norderval åpnet dørene i Tromsø Domkirke og stadig samlet Wurmbrand fullsatt kirker over hele Norge. Han slo seg ned i USA og startet misjonen «Jesus to the Communist World». I dag vet verden at Richard Wurmbrand hadde rett. Forfølgelsene var enorme, og mange av de offisielle kirkeledere i øst gikk kommunistregimenes ærend. Dette påpekte Wurmbrand for 20 år siden. Kirkefyrster i Kirkenes Verdensråd protesterte. I dag kan det dokumenteres at Wurmbrands ord medfører rettighet.

Aftenposten 24/3-94

105964